Broj: JN2-03-07-1-3181-10/19
Mostar, 13.01.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po presudi Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035005 20 U od 14.12.2021. godine i Rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035005 20 U od 23.12.2021. godine donesene u upravnom sporu tužitelja Riba Neretva d.d. Konjic pokrenutog protiv Rješenja Ureda za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, broj: JN2-03-07-1-3181-3/19 od 06.02.2020. godine donesenog po žalbi Riba Neretva d.d. Konjic uložena na Tendersku dokumentaciju broj: 10202-156/19 od rujna 2019. godine, u otvorenom postupku *„Nabava autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe glavatice za poribljavanje ribolovne zone voda sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca" Konjic*, ugovornog tijela JP Elektroprivreda BiH, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica, na temelju članaka 93. stavak (7), 103. stavak (1) točka a), 104., i 111. stavak (10) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", broj: 39/14), na sjednici Vijeća II održanoj 13.01.2022. godine, donosi

R J E Š E N J E

1. Žalba se usvaja.

2. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovo tijelo donijet će posebno rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

JP Elektroprivreda BiH, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica (u daljem tekstu: **Ugovorno tijelo**) je dana 24.09.2019. godine objavilo Obavještenje o nabavi broj 1409-1-1-129-3-85/19 kojim započinje otvoreni postupak javne nabave *„Nabava autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe glavatice za poribljavanje ribolovne zone voda sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca" Konjic.*

Privredno društvo „Riba Neretva" d.d. Konjic (u daljem tekstu: **Žalitelj**) uložio je žalbu broj: 03-181/19 dana 04.10.2019. godine putem Ugovornog tijela zbog povrede odredbi zakonskih i podzakonskih akata u pozivu za podnošenje ponuda u otvorenim postupcima javne

nabave *„Nabava autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe glavatice za poribljavanje ribolovne zone voda sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca" Konjic*, Tenderska dokumentacija broj: 10202-156/19 od rujna 2019. godine.

Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, broj: JN2-03-07-1-3181-3/19 od 06.02.2020. godine odbijena je kao neosnovana žalba (točka 1. dispozitiva), odbijen je zahtjev za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 3.500,00 KM (točka 2. dispozitiva) i poništena je osporavana tenderska dokumentacija zajedno sa gore navedenim Obavještenjem o nabavci (točka 3. dispozitiva).

Rješavajući u upravnom sporu tužitelja Riba Neretva d.d. Konjic, Sud Bosne i Hercegovine je donio Presudu, broj: S1 3 U 035005 20 U od 14.12.2021. godine i Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035005 20 U od 23.12.2021. godine kojom je tužba uvažena, osporeno rješenje poništeno u točkama 1. i 2. dispozitiva i predmet je vraćen na ponovni postupak, a u preostalom dijelu rješenje ostaje na pravnoj snazi.

Rješavajući u ponovnom postupku, ovo tijelo je ponovno razmatralo žalbene navode Riba Neretva d.d. Konjic, imajući u vidu uputstva i pravni stav Suda Bosne i Hercegovine iz Presude, broj: S1 3 U 035005 20 U od 14.12.2021. godine i Rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035005 20 U od 23.12.2021. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

Ugovorno tijelo je raspisalo tender za javnu nabavu roba putem otvorenog postupka brojevi: 10202-152/19., 10202-156/19, 10202-157/19 i 10202-158/19. koji po mišljenju Žalitelja, nije usklađen sa zakonskim i podzakonskim aktima Bosne i Hercegovine, niti međunarodnim standardima, a što Žalitelj vidi u slijedećem:

I U točki 3.4.1.tenderske dokumentacije navedeno je da ponuditelji trebaju ispuniti sljedeće minimalne uvjete, među kojima:

- da riblja mlađ / riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije (LOT 1- glavatica, LOT 2-mekousna past nuka i LOT 3-potočna pastrmka), što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka,
- da je riblja mlađ/riba zdravstveno slobodna od uzročnika virusnih bolesti i prisutnosti uzročnika bakterijskih i parazitskih bolesti, ovaj uvjet se odnosi na sve LOT-ove.

II U točki 3.4.2. tenderske dokumentacije navedeno je da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumentacije koju dostave ponuditelji:

a) Original ili ovjerena kopija Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2) i neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3) izdat od strane Instituta za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili druge pravne osobe registriranog za stručna i naučna istraživanja iz područja

slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Datum izdavanja Certifikata u porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku potočnu pastrmku treba biti iz 2019. godine.

b) Original ih ovjerena kopija Stručnog izvještaja o obavljenom zdravstvenom pregledu riba, izdat od strane ovlaštene laboratorije u BiH sa datumom izdavanja iz 2019.-e godine za sve uzraste riblje mladi, ribe kuje su predmet nabave.

III Iza točke 3.4.2.a) tenderske dokumentacije navedena je napomena koja glasi:

Ukoliko ponuditelj ne dostavi certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku, glavaticu i neretvansku mekousnu pastrmku, neretvansku potočnu pastrmku ili ako datum izdavanja Certifikatu o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku glavaticu (LOT 1), neretvansku mekousnu pastrmku (LOT 2), neretvansku potočnu pastrmku (LOT 3), nije iz 2019. godine ili ako rezultati navedeni u Certifikatu o porijeklu i genetičkoj autohtonosti uzoraka potočne pastrmke/glavalice/mekousne pastmrke pokažu da nemaju genetičke karakteristike autohtonih neretvanskih populacija ili ako rezultati navedeni u Certifikatu o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, sa genetičkog stanovišta preporučuju selektivno i ograničeno poribljavanje voda toka rijeke Neretve, razlog su za isključenje odnosno diskvalifikaciju ponuditelja iz postupka nabave.

IV U točki 4.2. (sadržaj ponude) navedeno je da ponuda treba sadržavati najmanje sljedeće dokumente, među kojima pod točkom: *4.2.1 .p)* Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za ribu, riblju mlađ koja je predmet nabave u pobrojanim postupcima. Razlog zašto su navedene odredbe nezakonite i suprotne podzakonskim aktima su slijedeće:

Ugovorno tijelo ne navodi da li je INGEB-Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo registrirano, a time i ovlašteno za izdavanje certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmetne nabave, jer odredba članka 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH (u daljem tekstu ZOSR FBiH) kaže da poslove iz oblasti slatkovodnog ribarstva obavljaju pravne osobe koja su registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Da je ovlašteno tijelo dužno dokazati da je INGEB registriran u smislu članka 48. ZOSR, a time i ovlašten za izdavanje Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabave, vidljivo je iz odluke URŽ JN2-03-07-1-1364-9/17 od 18.01.2018. godine, na stranici 7. odluke. Taj dokaz ne proizlazi iz osporene tenderske dokumentacije.

Isto tako iz osporene tenderske dokumentacije ne proizlazi da li se pod *„drugim pravnim osobama registriranim za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda"*, misli i na domaća i strana tijela koja su registrirana za gore navedeno.

Tenderska dokumentacija ne sadrži ni uputu ponuditeljima koje su to druge registrirane pravne osobe za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda i kod kojih su tijela registrirana (sud, ministarstva ili druga tijela) i u kojim državama.

Sve navedeno omogućava široko tumačenje navedenih dokumenata od strane ovlaštenog tijela kao i široka diskreciona ovlaštenja u pogledu ocjene dostavljenih certifikata i kasnije

dodjele ugovora sa odabranim ponuditeljem, te stavlja pretjeran teret na ponuditelje i dovodi ih u neizvjestan položaj.

Nadalje, nejasno je, neodređeno i nezakonito navođenje termina *jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije* za predmet javne nabave. Obzirom da svaka analiza/certifikat/uvjerenje o genetičkoj karakterizaciji sadrži određen procenat da određena riba/mlađ ima tražene genetske karakteristike, nejasno je na koji način bi se vršila ocjena ponuda u slučaju da određeni ponuditelj dostavi certifikat sa npr. 90% potvrdom genetičke autohtonosti, ako njegova ponuda bude veća od ponuditelja koji dostavi certifikat sa 87% potvrdom genetičke autohtonosti. Drugim riječima, izraz jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije, može dovesti do neravnopravnog tretmana ponuditelja i stavlja pretjeran teret na ponuditelje i dovodi ih u neizvjestan položaj.

Kad zahtijeva kao dokaz genetičke autohtonosti Certifikat iz članka 48. ZOSR, Ugovorno tijelo se ne poziva na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje u potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata, niti navodi koje će druge dokaze prihvatiti o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. Zato je Ugovorno tijelo bilo dužno navesti koje dokaze i od kojih tijela će prihvatiti ako ponuditelj ne dostavi certifikat INGEB-a.

Nejasne su i zbunjujuće, time i nezakonite odredbe članka V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.I, 8.II i 8.III), članka 111 nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.I, 9.II i 9.III) osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-152/19. te članka V Okvirnog sporazuma (Aneksi 8.), članka III nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (Aneksi 9.) osporavane tenderske dokumentacije pod brojevima: 10202-156/19. 10202-157/19 i 10202-158/19, koji članci navode da naručitelj zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitatativnu kontrolu ribe/riblje mladi predmeta nabave, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mladi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća promatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabave, Ugovorno tijelo će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuvjetnu naplatu shodno odredbama ZOO.

Ovdje se nameću dva pitanja: putem koje osobe će Ugovorno tijelo vršiti kontrolu i da li će se dopustiti poribljavanje sa ribom/mlađi koja na dan poribljavanja pokaže manje ili 80% učešća promatrane ribnjačke populacije ili će samo aktivirati bankarsku garanciju i neće dopustiti poribljavanje ili će dopustiti poribljavanje ribom/mladi koja ima manje od 80% učešća i aktivirati bankarsku garanciju. Ovo je relevantno zbog kvaliteta ribe/mladi kojom je potrebno izvršiti poribljavanje, jer se poribljavanje u kvantitativno-kvalitativnom smislu mora vršiti u skladu sa ribarskom osnovom.

Žalitelj posebno ističe da je pribavio Aktuelni izvod iz sudskog registra za INGEB, iz kojeg je jasno vidljivo da isti nije pravna osoba registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Zbog značaja za ekosisteme i očuvanje autohtonosti ribljeg fonda, INGEB bi morao biti registriran upravo za istraživanja iz gore navedenih oblasti, kako to uostalom i propisuje odredba članka 48. ZOSR FBiH, na koji se poziva Ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji.

Po njegovom mišljenju djelatnosti INGEB-a: Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama i Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji, ne ukazuju registraciju kakvu propisuje članak 48. ZOSR F BiH, da bi se od istog mogao prihvatiti Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti koji bi sa sigurnošću potvrđivao da se radi upravo o ribi/mlađi sa jasnim genetičkim karakteristikama koje je čine pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka, a kao dokaz prilaže: Aktuelni izvod Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ -19-007579 od 18.9.2019. godine.

Iz tenderske dokumentacije se ne vidi da INGEB izdaje Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti predmeta javne nabave na okolnost genetičke autohtonosti. Ugovorno tijelo to svjesno i namjerno izbjegava navesti. Upravo naprotiv, INGEB u postupcima utvrđivanja genetske autohtonosti izdaje Analizu, a ne certifikat, što je vidljivo iz Analize broj 542/17 od 24.10.2017. godine, koja je izrađena upravo na zahtjev Ugovornog tijela radi utvrđivanja autohtonosti uzgojne populacije jednog od ponuditelja na tenderu „LAKS" d.o.o.

Ističe da i ovom žalbom ponovno ukazuje na ono na što je ukazivano u ranijim žalbama na tendersku dokumentaciju Ugovornog tijela, te ističe i dodatne činjenice, a sve kako slijedi: U Bosni i Hercegovini ne postoji akreditirana laboratorija/institucija/tijelo sa akreditiranim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. To je jasno vidljivo iz javno objavljenih podataka na web stranici BATA-Instituta za akreditiranje u BiH, po kojim podacima nijedna ustanova u BiH nije akreditirana za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije. Dakle, nije moguće da ijedan ponuditelj pribavi valjan, objektivan i kvalitetan dokaz da riba/riblja mlađ iz tenderske dokumentacije ispunjava uvjete navedene naprijed u glavi i ove žalbe.

Kako u BiH nema akreditirane Laboratorije ili druge institucije za utvrđivanje genetičkog diverziteta-karakterizacije autohtonosti za konkretno, neretvansku potočnu pastrmku i neretvansku glavaticu, nemoguće je sa sigurnošću koju propisuju međunarodni standardi, znati da je ijedan ponuditelj ispunio ključni uvjet iz ponude da raspolaže sa ribljom mladi/ribom iz koja je predmet javne nabave roba putem nabrojanih otvorenih postupaka.

Primjena međunarodnih standarda za određenu robu ili uslugu koja se pribavlja u postupku javne nabave je obavezna. Ovo proizlazi iz odredbe članka 48. st. 5. Zakona o javnim nabavama.

Tužitelj, kad insistira na INGLB-u kao nadležnom tijelu za davanje potvrde genetičkog diverziteta ili pravnim osobama iz članka 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, ne poziva se na sisteme osiguranja kvalitete koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskom serijom standarda koje se tiču izdavanja certifikata.

Nadalje, smatra da je gornjim člancima tenderske dokumentacije (koji upućuju na tijela od kojih se mogu pribaviti dokazi genetičkog diverziteta) prekršen i članak 49. Zakona o javnim nabavama, stavak l. točka e) koja propisuje da Ugovorno tijelo u postupku javne nabave može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj ili profesionalnoj osposobljenosti ponuditelja, među kojima i uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama, a što, kad je kvalitet u pitanju, upućuje na odredbu članka 48. st. 5. Zakona o javnim

nabavama. Ovo iz razloga što je iz onog što je naprijed navedeno jasno da u BiH ne postoji akreditirana, time ni nadležna institucija za utvrđivanje genetičkog diverziteta za ribu/riblju mlađ iz osporene javne nabave roba, a Ugovorno tijelo insistira da takvu potvrdu izda i analizu izvrši pomenuti Institut iz Sarajeva ili druga pravna osoba za koja nema dokaza da postoje. Akreditirana, time i nadležna institucija za neku oblast može biti samo ona koju BATA takvom oglasi, kao i u svakoj drugoj državi. Citirane odredbe Zakona o javnim nabavama ne ograničavaju iz koje zemlje mora biti nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, pa stoga smatra da nije bilo nikakvih prepreka da se u tenderskoj dokumentaciji pribavi potvrda nadležne institucije iz bilo koje države, koja je akreditirana za utvrđivanje i određivanje genetičkog diverziteta ribe/riblje mladi, jer svaka nadležna državna agencija primjenjuje iste međunarodne standarde za akreditaciju. Zato između ocjene određene iste robe, procesa, itd., koju izvrše nadležna akreditirana tijela u dvije različite države ne smije i ne može biti razlike.

Radi navedenog, Ugovorno tijelo ne može insistirati na dokazu iz stavka 4.2.1. točka p) Tenderske dokumentacije, kad ovaj dokaz, u smislu potvrde genetičkog diverziteta - genetičke karakterizacije ribe/riblje mladi, nijedan ponuditelj ne može dostaviti od Instituta za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju iz Sarajeva ili druge pravne osobe iz članka 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Iz istog razloga ne može u tenderskoj dokumentaciji stajati ni napomena iza točke 3.4.2 a), niti se insistiranje na certifikatu Instituta iz Sarajeva ili drugih osoba može pravdati preferencijalnim tretmanom domaćeg.

Žalitelj smatra bitnim navesti i da su Odlukom Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine o davanju ovlaštenja ispitnim laboratorijama u BiH za ispitivanje, kontrolu i praćenje prisustva genetički modificiranih organizama u hrani i hrani za životinje (..Sl. glasnik BiH", broj 15/10). člankom 2. za analizu hrane i hrane za životinje koja se sastoji, sadrži ili potiče od genetski modificiranih organizama, ovlaštena 4. Laboratorija. Nijedan od laboratorija u ovom članku nije na listi BATA.

Žalitelj posebno napominje da u Bosni i Hercegovini ne postoji akreditirana laboratorija sa akreditiranim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. O ovome je svoj stav dao URŽ u svojim odlukama brojevi: JN2-03-07-1-1364-9/17 od 18.01.20I8. godine, JN2-01.07-1-497-8/18 od 13.09.2018. godine i JN2-01.07-1-702-6/18 od 12.12.2018. godine.

Poseban razlog za poništenje tenderske dokumentacije, što navodi URŽ u rješenju broj: JN2- 01.07-1-702-6/18 od 12.12.2018. godine, jeste mogućnost da dođe do ponovne kontrole predmeta javne nabave s obzirom na genetičku pripadnost od strane istog tijela (u ovoj odluci INGEB) koji je ranije dao potvrdu genetskog diverziteta. U svim međunarodno priznatim sistemima, ovo bi u najmanju ruku bio sukob interesa, jer kako će isto tijelo koji je dalo jednu ocjenu za nešto, ponovno davati različitu ocjenu za to nešto i u kakvom bi to postupku trebalo biti. Kontrolu može vršiti samo neko po hijerarhiji, veće ili više tijelo i nekom drugom metodologijom, koja je pogodna da iskontroliše metod i rezultat koji je predmet kontrole. Ponovo se vraća na akreditaciju. Upravo akreditirano tijelo sa akreditiranim postupkom i opremom, daje traženi rezultat, praćen dokumentacijom o procesu, koja je transparentna i standardizirana.

Okolnost da Ugovorno tijelo ponovno (po peti put) raspisuje javni poziv za nabavu iste robe- vrsta ribe kao i u ranijim javnim pozivima (na tri i odnose pomenute odluke URŽ), ukazuje

na svjesno i uporno kršenje zakonskih i podzakonskih akata. Predlaže da se o ovom postupanju upozna nadležna Inspekcija i Tužiteljstvo radi razmatranja da pokrenu odgovarajuće postupke protiv ugovornog tijela i odgovornih osoba u istom, jer je jasno da Ugovorno tijelo svjesno i namjerno želi kao dokaz genetičkog diverziteta uvesti dokument koji izdaje tijelo koje za to nije ni registrirano, ni ovlašteno ni akreditivano. Ovakvim postupcima u ranijim poribljavanjima nanesena je ogromna šteta po riblji fond rijeke Neretve, koja je poribljavana svim i svačim, radi zadovoljavanja interesa pojedinih tzv. „uzgajivača".

Ugovorno tijelo u svom izjašnjenju na žalbu navelo je slijedeće:

U vezi sa navodom Žalitelja da u BiH ne postoji akreditirana laboratorija sa akreditiranim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu, URŽ svojim Rješenjem broj JN2-03-07-1-1923-7/19 od 05.09.2019. godine na stranici 17. pasus 2. je istakao da člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBIH nije izričito propisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditirani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju pravne osobe koje su registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a što je zahtjev Ugovornog tijela iz točke 3.4.1. i 3.4.2. tenderske dokumentacije, te se navod Žalitelja da je propust Ugovornog tijela što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtjevalo da pravne osobe čije se analize zahtjevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavu budu akreditirana, smatra neosnovanim.

Institut za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju (INGEB) je pravna osoba koje je registrirana za stučna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Na osnovu toga, isti ima dozvolu da radi Analizu genetičkog diverziteta-genetičku karakterizaciju autohtonosti riblje mlađi, te na osnovu te analize izdaju certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti, (kako je i propisan člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH, Sl. novina 64/04). O prethodno navedenom svjedoči i dopis Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, upućenog JP EP BiH.

Što se tiče navoda da iz osporene tenderske dokumentacije ne proizlazi da li se pod drugom pravnom osobom registriranom za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodna ribarstva, misli i na domaće i strane osobe, Ugovorno tijelo ističe da člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu nije precizno propisano gdje moraju biti registrirane pravne osobe koje vrše stručna i znanstvena istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda.

Ugovorno tijelo ističe kako Žalitelj površno tumači djelatnost za koje je registriran INGEB, s obzirom da očekuje da u Izvodu sudskog registra u dijelu djelatnost očekuje bukvalno isti tekst kao što ga propisuje članak 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu F BiH. Ugovorno tijelo posebno ukazuje URŽ-u na neusklađenost terminologije između Zakona o slatkovodnom ribarstvu koji je u primjeni od 2004. godine sa Klasifikacijom djelatnosti BiH koja je u primjeni od 2010. godine. Navedenim Zakonom u članku 48. je propisano da poslove u području slatkovodnog ribarstva obavljaju pravne osobe koje su registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, dalje navodeći koje poslove obavljaju te pravne osobe. Dok s druge strane Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 ne

biološke sisteme; nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici) itd.

Slijedom navedenog, ovo tijelo utvrđuje da Žalitelj nije dokazao da INGEB ne može izdavati traženi certifikat, te se navod Žalitelja smatra **neosnovanim.**

Žalitelj nadalje navodi da tenderska dokumentacija ne sadrži dovoljno jasne upute ponuditeljima koje su to druge registrirane pravne osobe iz točka 3.4.2.a) TD. U odnosu na navedeno, ovo tijelo ističe da tenderska dokumentacija (t.3.4.2.a) pored zahtijevanja Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdato od strane INGEB-a, predviđa (kao alternativnu mogućnost) i dostavljanje certifikata izdato od strane druge pravne osobe registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH. Dakle, navedeni zahtjev Ugovornog tijela nije postavljen suprotno odredbama Zakona o javnim nabavama, niti odredbama članka 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, kako datim Zakonom nije propisano koje su to pravne osobe koje vrše stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, niti kod kojih tijela takve osobe trebaju biti registrirane (bilo u BiH ili inozemstvu), pri čemu se ponovo naglašava da je Ugovorno tijelo postavilo precizan zahtjev za dostavljanje certifikata točno određene institucije (INGEB), te je dakle riječ o zahtjevu Ugovornog tijela na osnovu kojeg (potencijalni) ponuditelji mogu pripremiti svoje ponude. Nadalje, navedeni zahtjev Ugovornog tijela nije suprotan niti odredbama članka 49. stavak (1) točka e) Zakona o javnim nabavama prema kojima ugovorno tijelo vezano za tehničku i profesionalnu sposobnost ponuditelja, može od ponuditelja zahtijevati uvjerenja koja izdaju nadležne institucije ili agencije za kontrolu kvaliteta, a kojima se potvrđuje da na odgovarajući način točno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama. Imajući u vidu gore navedeno, navod Žalitelja vezan za pomenuti dio TD, se smatra **neosnovanim.**

Pored toga, ovo tijelo smatra da u t. 3.4.2.a) TD nije riječ o povredi osnovnih načela Zakona o javnim nabavama (zagarantiranih člankom 3.), kako je svim potencijalnim ponuditeljima ostavljena mogućnost da dostave Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti izdatog od strane INGEB-a, ili certifikat izatog od strane druge pravne osobe registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologiju kopnenih voda u skladu sa člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, te je iz TD evidentno da se ne favoriziraju ponuditelji koji su u mogućnosti pribaviti certifikat izdat isključivo od strane INGEB-a, te prema tome, na navedeni način Ugovorno tijelo je u predmetnom postupku nabave osiguralo pravednu i aktivnu konkurenciju, na principima nediskriminacije i jednakosti.

U odnosu na navod Žalitelja da TD sadrži nejasna i nezakonit termin „jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije" iz t.3.4.1.a) te da ista može dovesti do nejednakog tretmana ponuditelja, uvidom u navedeni dio TD utvrđeno je da je Ugovorno tijelo u vezi uvjeta tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja, postavilo i sljedeći zahtjev: *da riblja mlađ / riba ima jasne genetičke karakteristike autohtone neretvanske populacije, što je čini pogodnom za poribljavanje glavnog toka rijeke Neretve i njenih pritoka.*

Daljim uvidom u TD, utvrđeno je da je Ugovorno tijelo kao dokaz za spomenuti uvjet tehničke i profesionalne sposobnost ponuditelja predvidjelo dostavljanje *Certifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za* ***neretvansku glavaticu****, izdat od strane Instituta za genetičko inžinjerstvo i biotekinologiju Sarajevo ili druge pravne osobe registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH* (t.3.4.2.a). Shodno navedenom, navod Žalitelja da t.3.4.1.a) TD sadrži nejasan i nezakonit termin (*jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije*), smatra se neosnovanim, kako je dovođenjem u međusobnu vezu t.3.4.1.a) i 3.4.2.a) predmetne TD nesporno utvrđeno da se jasne generičke karakteristike autohtone neretvanske populacije dokazuju certifikatima o porijeklu i genetičkoj autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, izdanim od strane Instituta za genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju Sarajevo ili druge pravne osobe registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, u skladu sa člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH, pri čemu ovo tijelo smatra da se navedenim zahtjevima TD potencijalni ponuditelji ne dovode u neravnopravan tretman (kako to tvrdi Žalitelj).

Pored toga, ovo tijelo utvrđuje kako se navodi u izjašnjenju Ugovornog tijela da je Žalitelj u ranijim postupcima javnih nabava dostavljao u svojim ponudama certifikat izdat od strane INGEB-a, i da nije bilo nikakvih problema, a niti je Žalitelj osporavao nadležnost INGEB-a. U dostavljenom odgovoru na izjašnjenje Ugovornog tijela od 25.10.2019. godine, Žalitelj to i ne spori gdje navodi *„Navodi o tome da je žalitelj sam dostavljao kao dokaz dokument INGEB-a u ranijem periodu je točan. Razlog što je to prestao je isključivo taj što je ovlaštena osoba Žalitelja iz divlje i netaknute rijeke Rakitnice izlovilo određenu količinu autohtone glavatice, jedan dio te ribe dao je ovlaštenoj osobi jednog od poznatih i odabranih „poribljavača" Ugovornog tijela, a drugi dio iste ribe ostavio za sebe. Ovlaštena osoba odabranog „poribljavača" je dobilo genetsku kartu za tu ribu, a ovlaštena osoba žalitelja nije, iako se radi o istoj ribi, ulovljenoj u istom periodu na istoj rijeci. Kako je to moguće? Jedino tako što se manipulira INGEB-om, i u ribarskom lobiju određuje tko može, a tko ne može poribljavati.".*

U vezi s navodom Žalitelja da u Bosni i Hercegovini ne postoji akreditirana laboratorija sa akreditiranim metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, ovo tijelo ističe da člankom 48. Zakona o slatkovodnom ribarstvu FBiH nije izričito propisano da je neophodno da navedene poslove obavlja akreditirani laboratorij, nego je jasno propisano da to obavljaju pravne osobe koje su registrirane za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda, a što je zahtjev Ugovornog tijela iz točke 3.4.1. i 3.4.2 tenderske dokumentacije, te se navod Žalitelja, da je propust Ugovornog tijela što u tenderskoj dokumentaciji nije zahtijevalo da pravne osobe čije se analize zahtijevaju kao dokaz genetske autohtonosti za predmetnu nabavu budu akreditirane, smatra **neosnovanim.**

Također navod Žalitelja da odredba članka 48. stavak (5) Zakona o javnim nabavama propisuje (ima na umu) certifikat akreditiranog tijela, nije osnovan, jer odredba članka 48. stavak (5) ne regulira dostavljanje certifikata. Članak 48. stavak (6) Zakona o javnim nabavama

propisuje obavezu ugovornog tijela da ukoliko zahtijeva dostavljanje certifikata koji izdaju nezavisna tijela, da se pozove na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na evropskim serijama standarda, ali da je dužno prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja od kandidata koji nemaju pristup takvim certifikatima. S tim u vezi, ovo tijelo utvrđuje da Žalitelj neosnovano ističe da je Ugovorno tijelo u skladu sa Zakonom o javnim nabavama zahtijevalo dokaz koji izdaje akreditirana laboratorija, jer Zakon o javnim nabavama takvo nešto ne propisuje, a posebno što je Ugovorno tijelo postupalo u skladu s materijalnim propisom koji propisuje predmetnu materiju Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH, koji također ne propisuje da navedene dokaze mora izdati akreditirana laboratorija, zbog čega se navod Žalitelja smatra **neosnovanim.**

Vezano za navode Žalitelja za BAT akreditaciju, ovo tijelo utvrđuje kako u BiH ne postoji akreditirana laboratorija sa metodom za utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti ribe, zato što kod takve analize ribe nikakvim aktom, niti zakonom nije propisana BAT akreditacija. BAT Institut za akreditiranje u BiH nema propisane kriterije na osnovu kojih bi se vršilo utvrđivanje genetičkog diverziteta-genetičke karakterizacije autohtonosti za neretvansku potočnu pastrmku, neretvansku mekousnu pastrmku i neretvansku glavaticu. U Zakonu o slatkovodnom ribarstvu («Službene novine FBiH» broj 64/04), nigdje nije propisano da laboratorija koja izdaje certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti mora biti BAT akreditirana, pa samim tim Ugovorno tijelo i nije zahtijevalo da Institucija koja izdaje zahtijevani certifikat mora biti BAT akreditirana, već je neophodno da to bude pravna osoba koja je registrirana za stručna i naučna istraživanja iz područja slatkovodnog ribarstva ili ekologije kopnenih voda. Slijedom navedenog ovo tijelo utvrđuje i ovaj žalbeni navod **neosnovan.**

Žalbeni navod Žalitelja u kojem navodi da su nejasne i zbunjujuće, a time i nezakonite odredbe članka V Okvirnog sporazuma članka 3 nacrta pojedinačnog godišnjeg ugovora (stranica 31. osporavane tenderske dokumentacije broj: 10202-**156/19**), u kojem se navodi da naručitelj zadržava pravo da na dan poribljavanja o svom trošku izvrši kvantitativno-kvalitativnu kontrolu ribe/riblje mlađi predmeta nabave, obzirom na Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti iste. Ukoliko Certifikat o porijeklu i genetičkoj autohtonosti ribe/riblje mlađi poslije uzorkovanja na dan poribljavanja, pokaže manje od 80% učešća promatrane ribnjačke populacije sa jedinkama autohtonih neretvanskih populacija ribe/mlađi predmeta nabave, Ugovorno tijelo će podnijeti zahtjev za protest bankarske garancije za dobro izvršenje posla odnosno bezuvjetnu naplatu shodno odredbama ZOO.

Prema izjašnjenju Ugovornog tijela jasno se navodi da će Ugovorno tijelo metodom slučajnog uzroka izvršiti kvalitativnu i kvantitativnu kontrolu riblje mlađi, tj. da će izvršiti molekularno-genetičku analizu uzoraka riblje mlađi na dan poribljavanja, što je potpuno zakonsko pravo Ugovornog tijela da kontrolira robu (riblju mlađ/ribu u ovom slučaju) koju je prethodno nabavilo, u čemu nije prepoznao nikakvo zakonsko ograničenje. Ukoliko roba nije onakvog kvaliteta, kako je to tenderskom dokumentacijom zahtijevano, Ugovorno tijelo zadržava pravo izvršiti protest garancije za dobro izvršenje posla u iznosu od 10% vrijednosti potpisanog ugovora, obzirom da se ponuditelj prethodno obavezao da će ispuniti sve zahtjeve postavljene

tenderskom dokumentacijom. Ovo tijelo utvrđuje kako navedene odredbe navedene u žalbi nisu suprotne zakonskim odredbama, niti je Žalitelj uputio ovo tijelo na činjenicu, da su prekršene zakonske odredbe, a što je bio dužan učiniti u skladu sa člankom 102. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, kako bi dokazao ili bar učinio vjerojatnim postojanje činjenica navedenih u žalbenom navodu.

Naime, prema stavu ovog tijela, Ugovorno tijelo ima pravo da u svakom trenutku može izvršiti provjeru kvalitete robe koju nabavlja i to na način, putem ovlaštene institucije provjeriti kvalitete robe koja je predmet nabave, te ukoliko utvrdi da roba nije zahtijevanog kvaliteta, propisati i mogućnost protesta bankarske garancije odnosno bezuvjetnu naplatu shodno Zakonu o obligacionim odnosima. Također se konstatira da je dati zahtjev Ugovornog tijela veza za izvršenje ugovora shodno Zakonu u obligacionim odnosima, a isti nije ni postavljen suprotno odredbama Zakon o javnim nabavama, niti je Žalitelj u smislu članka 102. stavak (3) Zakona o javnim nabavama dokazao ili učinio vjerojatnim da je zahtjev postavljen suprotno Zakonu o javnim nabavama. Upravo iz tog razloga se zahtjeva od ponuditelja da izjave kako su spremni prihvatiti sve uvjete propisane tenderskom dokumentacijom. Slijedom navedenog, ovo tijelo utvrđuje i ovaj žalbeni navod neosnovanim.

Ovo tijelo utvrđuje kako je Ugovorno tijelo u svrhu nabave: *Nabava autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe glavatice za poribljavanje ribolovne zone voda sliva rijeke Neretve na kojoj pravo upravljanja ribljim fondom ostvaruje Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca" Konjic,* objavilo 3 obavještenja o nabavi za otvorene postupke nabave autohtonih vrsta riblje mlađi/ribe:

1. **glavatice** (Obavještenje o nabavi broj 1409-1-1-**129-3-85/19** od 24.09.2019. godine)
2. **mekousna pastrmka** (Obavještenje o nabavi broj 1409-1-1-135-3-87/19 od 26.09.2019. godine) i
3. **potočna pastrmka** (Obavještenje o nabavi broj 1409-1-1-136-3-88/19 od 26.09.2019. godine)

koji se vode pod brojevima 10202-**156/19**, 10202-157/19 i 10202-158/19.

Ovo tijelo napominje da se u ovom konkretnom postupku radi o tenderskoj dokumentaciji broj: **10202-156/19 i** Obavještenju o nabavi broj 1409-1-1-**129-3-85/19** od 24.09.2019. godine. Pored toga, jasno je utvrđeno da je Ugovorno tijelo pokrenulo otvoreni postupak javne nabave *riblje mlađi/ribe* **glavatice (LOT-1), mekousne pastrmke (LOT-2) i potočne pastrmke (LOT-3)** obavještenjem o nabavi broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine, koji se vodio pod brojem 10202-152/19. Dakle, nesporna je činjenica da je Ugovorno tijelo dana (24.09.2019. godine) na Portalu javnih nabava objavilo dva Obavještenja o nabavi za nabavu ***glavatice*** i to postupak: **(nabava glavatice (LOT-1)** obavještenjem o nabavi broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine i Postupak prema tenderskoj dokumentaciji broj: **10202-156/19 i** Obavještenju o nabavi broj 1409-1-1-**129-3-85/19** (od 24.09.2019. godine), u kojima, dakle u različitim postupcima nabave, istodobno nabavlja isti predmet nabave: Nabava autohtonih vrsta mlađi/ribe **glavatice** za poribljavanje ribolovne zone sliva rijeke Neretve.

U odnosu na navedeno, ovo tijelo upućuje na činjenicu da članak 15. stavak (6) Zakona o javnim nabavama propisuje da ugovornom tijelu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka, kao i da zakonski i podzakonski akti iz oblasti javnih nabava ne omogućavaju istovremeno pokretanje postupaka dvije (ili više) nabava, koje imaju identičan predmet nabave.

Imajući u vidu navedene činjenice, ovo tijelo zaključuje kako su se, u konkretnom postupku stekli uvjeti za primjenu članka 103. stavak (1) točka a) Zakona o javnim nabavama iz razloga apsolutno bitnih povreda zakona o kojima ovo tijelo vodi računa po službenoj dužnosti zbog čega je točkom 3. Rješenja ovog tijela, broj: JN2-03-07-1-3181-3/19 od 06.02.2020. godine poništena tenderska dokumentacija iz razloga što je Ugovorno tijelo istovremeno (dana 24.09.2019. godine) objavilo Obavještenje br. 1409-1-1-130-3-86/19 od **24.09.2019**. godine koje ima isti predmet nabave (nabava autohtonih vrsta mlađi/ribe **glavatice,** kao i predmetno obavještenje, koje se odnosi na predmetni postupak nabave po Obavještenju o nabavi br. 1409-1-1-**129-3-85/19**, koje ima isti predmet nabave autohtone vrste mlađi/ribe **glavatice.**

Ovo tijelo je jasno utvrdilo kako je isti predmet nabave autohtone vrste mlađi/ribe **glavatice**, također objavljen u posebnom postupku javne nabave broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine, koji je podijeljen na tri LOT-a i to: **LOT 1 glavatica**, LOT 2, mekousna pastrmka i LOT 3, potočna pastrmka, koji je ujedno predmet nabave u ovom konkretnom postupku, te se zaključuje kako ovakvo postupanje Ugovornog tijela predstavlja kršenje odredbi članka 15. stavak (6) Zakona o javnim nabavama, što predstavlja apsolutno bitnu povredu zakona o kojima ovo tijelo vodi računa po službenoj dužnosti, kako je to i propisano člankom 103. stavak (1) točka a) Zakona o javnim nabavama.

S obzirom na činjenicu da je žalitelj u žalbi tražio da se poništi predmetna tenderska dokumentacija, kao i imajući u vidu činjenicu da je ovo tijelo svojim Rješenjem, broj: JN2-03-07-1-3181-3/19 od 06.02.2020. godine poništilo tendersku dokumentaciju u konkretnom postupku javne nabave, te upute Suda Bosne i Hercegovine iznesene u Presudi, broj: S1 3 U 035005 20 U od 14.12.2021. godine i Ispravke presude Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 035005 20 U od 23.12.2021. godine, ovo tijelo utvrđuje da je žalba osnovana iz razloga što je žalitelj učinio vjerojatnim postojanje okolnosti i povrede Zakona o javnim nabavama u dijelu koji se odnosi na raspisivanje tri javna poziva u razmaku od 2 dana od strane ugovornog organa, kao i da je objavio javni poziv u otvorenom postupku javne nabave *riblje mlađi/ribe* glavatice (LOT-1), meko usne pastrmke (LOT-2) i potočne pastrmke (LOT-3) u vidu obavještenja o nabavci broj 1409-1-1-130-3-86/19 od 24.09.2019. godine, koji se vodi pod brojem 10202-152/19, pa kako je nesporno utvrđena prednja činjenica, ovo tijelo usvaja žalbu žalitelja kao **osnovanu**.

Ovakav stav ovog vijeća je zasnovan na navedenim činjenicama i stanju spisa, te na uputi Suda Bosne i Hercegovine izraženog u Presudi broj: S1 3 U 035005 20 U od 14.12.2021. godine pri čemu ovo tijelo ukazuje da se prilikom donošenja ovog rješenja u potpunosti pridržavalo pravnih stavova Suda izraženih u navedenoj presudi.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 3.500,00 KM izvršit će se na osnovu posebnog rješenja ovog tijela, u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih čl. 108. Zakona o javnim nabavama.

Na temelju naprijed navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
mr.sci. Amar Hadžiomerović

Dostaviti:
- Riba Neretva d.d. Konjic,
- JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Podružnica Hidroelektrane na Neretvi Jablanica,
- Evidencija,
- a/a.